

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА УКРАЇНИ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

Післявоєнний період для України стане часом масштабних змін, які впливатимуть на безпекове середовище держави. Війна, що триває, кардинально трансформувала внутрішні й зовнішні безпекові виклики, спонукаючи до переосмислення стратегічних підходів забезпечення національної безпеки. В цьому контексті важливо враховувати як регіональні, так і глобальні чинники, що формуватимуть принципово нову систему безпеки України.

Переформатування внутрішніх аспектів безпеки, на нашу думку, в першу чергу повинно відбуватися в наступних напрямках: через відновлення інфраструктури та соціальної стабільності, а також подальше реформування сектору оборони та безпеки.

Ключовим завданням післявоєнного періоду буде відбудова зруйнованої критичної інфраструктури, яка забезпечує функціонування економіки, транспорту, енергетики та зв'язку. Безпекова складова цього процесу передбачатиме впровадження новітніх технологій захисту об'єктів інфраструктури від можливих атак у майбутньому.

Соціальна стабільність, а саме стійкий стан соціальної системи, що буде дозволяти їй ефективно функціонувати та розвиватися в умовах зовнішніх і внутрішніх дій, зберігаючи свою структуру й основні якісні параметри також відіграватиме суттєву роль. Повернення переміщених осіб, реінтеграція ветеранів війни, підтримка психологічного здоров'я населення та забезпечення рівного доступу до ресурсів будуть критичними для запобігання внутрішнім конфліктам.

Післявоєнна Україна потребуватиме кардинального реформування силових структур. Основним завданням стане перехід до стандартів НАТО, інтеграція сучасних технологій управління, зв'язку та розвідки. Особлива увага приділятиметься розвитку територіальної оборони, підготовці населення до дій

у надзвичайних ситуаціях, а також підвищенню рівня довіри між суспільством та силовими структурами.

Щодо зовнішніх аспектів безпеки, то з цього боку доцільно акцентувати увагу на значущих векторах, спрямованих на Євроатлантичну інтеграцію, рівноважне балансування у глобальному середовищі та протидії гібридним загрозам.

Цілком закономірно, що Україна після війни посилить курс на інтеграцію до НАТО та ЄС. Поглиблення співпраці з євроатлантичними партнерами стане важливим фактором зміцнення безпекового середовища. Відкриття нових програм спільних навчань, інвестиції у виробництво сучасної зброї, дронів, засобів електронної боротьби та інших технологій будуть сприяти економічному розвитку та зміцненню обороноздатності та дозволить ефективніше протистояти загрозам.

В умовах геополітичної нестабільності, що склалася у сучасному світі, Україна буде змушена балансувати між інтересами провідних світових гравців. З одного боку, задля збереження партнерства з країнами Заходу, з іншого – для активізації співпраці з державами Глобального Півдня (Азії, Африки, Латинської Америки) з метою диверсифікації економічних і безпекових зв'язків [1].

Однією з ключових тенденцій стане вдосконалення механізмів протидії гібридним загрозам, зокрема кібератакам, інформаційним маніпуляціям та економічному тиску. Для її реалізації потрібна системна співпраця з міжнародними організаціями та впровадження сучасних технологій моніторингу та аналізу ризиків.

Таким чином, післявоєнний період стане для України часом глибоких трансформацій у безпековому середовищі. Внутрішні виклики, такі як відновлення інфраструктури та реінтеграція суспільства, поєднуюватимуться з необхідністю адаптації до глобальних і регіональних змін. Успіх у цьому напрямі залежатиме від здатності України ефективно співпрацювати з міжнародними партнерами, розвивати власний науково-технологічний потенціал та забезпечувати стійкість до сучасних загроз.

Своєчасне виявлення наявних і прогнозованих загроз національній безпеці, уразливостей і переваг держави та суспільства, а також можливостей посилення захисту національних інтересів в умовах певної безпекової ситуації та урахування тенденцій розвитку безпекового середовища є підґрунтям

визначення стратегічних цілей і пріоритетів державної політики у сфері забезпечення національної безпеки [2].

Список використаних джерел:

1. Резнікова О. О., Войтовський К. Є., Лепіхов А. В. (2020). *Національні системи оцінювання ризиків і загроз: кращі світові практики, нові можливості для України* : аналіт. доповідь / за заг. ред. О. О. Резнікової. Київ : НІСД, 84 с.

2. Резнікова О.О. Стратегічний аналіз безпекового середовища України. URL: <https://niss.gov.ua/news/statti/stratehichnyy-analiz-bezpekovo-ho-seredovyshcha-ukrayiny>

3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України» : Указ Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>